

**LIETUVOS KARIUOMENĖS LOGISTIKOS VALDYBOS
ĮGULŲ APTARNAVIMO TARNYBOS
ADMINISTRACIJOS INFRASTRUKTŪROS VALDYMO SKYRIUS**

TVIRTINU

**NAFTOS PRODUKTŲ IŠSILIEJIMŲ LOKALIZAVIMO IR JŲ PADARINIŲ
LIKVIDAVIMO KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS TERITORIJOSE PASLAUGŲ
TECHNINĖ SPECIFIKACIJA**

2024-02-22 Nr. TS-91
Vilnius

1. Pirkimo objektas

1.1. Pirkimo objektas apima naftos produktų išsiliejimų lokalizavimą ir jų padarinių likvidavimą krašto apsaugos sistemos teritorijose, Lietuvos kariuomenės ir Lietuvos Respublikos teritorijoje dislokuotų ar pratybose dalyvaujančių pagal tarptautines sutartis veikiančių partnerių veiklos rajonuose (toliau – karinės teritorijos) paslaugas.

Sąvokos:

Avarija – įvykis, kurio metu dėl gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio pobūdžio priežasčių yra ar gali būti teršiama aplinka ir kelia pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai.

Avarijų lokalizavimas – veiksmų kompleksas, kuriais siekiama skubiai apsaugoti žmones, gyvūnus ir aplinką, sustabdyti avarijos plitimą, maksimaliai apsaugoti įrenginius ar jų sudedamąsias dalis bei materialines vertybes.

Naftos produktų išsiliejimų lokalizavimas apima veiksmus, kuriais siekiama sustabdyti išsiliejimą ir į aplinką išsiliejusių naftos produktų plitimą, pavyzdžiui: kuro perpumpavimą iš avarinės talpyklos, teršalų sankaupos (dėmės) apjuosimas absorbuojančiomis bonomis arba kita absorbuojančia medžiaga, apkasimas pylimais, drenažinių griovių iškasimas, akivaizdžiai užteršto grunto iškasimas, užterštos lietaus nuotekų tinklų atkarpos užsandarinimas ir kt.

Avarijų likvidavimas – veiksmų kompleksas, kuriais siekiama pašalinti aplinkos vandens, dirvožemio ir grunto užterštumą arba kitokį jiems padarytą poveikį.

Naftos produktų išsiliejimų likvidavimas apima veiksmus, kuriais siekiama surinkti išsiliejusį naftos produktą nuo gėlo vandens telkinio, žemės ar kietos dangos paviršiaus, paviršinio ir gilesniųjų grunto sluoksnių, požeminio vandens, lietaus nuotekų tinklų.

2. Reikalavimai paslaugai

2.1. Paslaugų teikimo pradžia – 2024 m. liepos 1 d. Sutarties galiojimo terminas – 36 mėn.

2.2. Paslauga gali būti aktyvuojama išsiliejus daugiau kaip 200 litrų naftos produktų sausumoje ar bet kokiam kiekiui į paviršinius gėlo vandens telkinius ar nuotekų surinkimo tinklus. Paslaugų pirkėjas neįsipareigoja aktyvuoti paslaugos, jei galės užtikrinti sutarties galiojimo metu įvykusių avarinių išsiliejimų visišką likvidavimą savo pajėgumais.

2.3. Ne vėliau **kaip per 5 valandas** nuo pranešimo apie avariją gavimo, bet kuriuo paros metu, įskaitant šventines ir išeigines dienas, atvykti su reikiama technika, įranga ir priemonėmis (naftos produktų perpumpavimo, mechaninio surinkimo, absorbavimo, užteršto grunto kasimo, naftos produktų ir vandens surinkimo iš nuotekų surinkimo tinklų, naftos produktų, užteršto grunto ir vandens laikymo, transportavimo, kt.) į bet kurią Lietuvos Respublikos teritorijos vietą ir pradėti lokalizavimo ir likvidavimo veiksmus, užtikrindamas žmonių saugą ir aplinkos apsaugą.

2.4. Paslaugų apimtys pateiktos 1 priede.

2.5. Avarijų padarinių likvidavimas taip pat apima visų paslaugų teikimo metu susidariusių atliekų sutvarkymą, teritorijos sutvarkymą, įskaitant dangų atstatymą, tvarkymo darbų ataskaitos parengimą.

2.6. Avarijų lokalizavimo ir jų padarinių likvidavimo veiksmai turi būti parenkami pagal išsiliejimo mastą ir suderinami su Paslaugos pirkėju.

2.7. Gavęs pranešimą iš Paslaugos pirkėjo arba kito krašto apsaugos sistemoje tarnaujančio/dirbančio asmens apie įvykusį naftos produktų išsiliejimą, Paslaugų teikėjas turi:

2.7.1. nedelsiant susisiekti su Paslaugų pirkėjo atstovu atsakingu už sutarties vykdymą ir suderinti su juo išsiliejimo padarinių likvidavimo eigą ir terminus.

2.7.2. sustabdyti naftos produktų tekėjimą iš taršos šaltinio, jei reikia, perpumpavus naftos produktus iš avarinės talpyklos ir apribojus išsiliejusių teršalų plitimą, nedelsiant pradėti avarijos padarinių likvidavimo darbus: imtis ant žemės ar vandens paviršiaus akivaizdžiai matomų teršalų surinkimo, susiurbti juos, nukasti akivaizdžiai identifikuojamą užterštą gruntą, imtis kitų būtinų taršos pašalinimo priemonių.

2.8. Įdiegęs akivaizdžiai matomų teršalų plitimo apribojimo ir surinkimo priemones, jei reikalinga, Paslaugų teikėjas turi:

2.8.1. parengti avarijos aplinkos atkūrimo priemonių planą (toliau - planas) ir pateikti jį Paslaugų pirkėjui;

2.8.2. atlikti plane numatytus avarijos padarinių likvidavimo veiksmus: surinkti naftos produktus, užterštą vandenį, dumblą, nukasti užterštą gruntą, kt., susidariusias atliekas perduoti atliekų tvarkytojui.

Pastaba. Susidarius didesniai užteršto grunto kiekiui, Paslaugų pirkėjas pasilieka teisę jo utilizavimą organizuoti atskira sutartimi. Atsiradus poreikiui utilizuoti didelį kiekį NP užteršto vandens, Paslaugų pirkėjas pasilieka teisę surinktą vandenį išleisti į žinybinius paviršinių ir/arba gamybinių nuotekų valymo įrenginius, jei tam bus gautas Aplinkos apsaugos departamento leidimas.

2.8.3. parengti avarijos vietos tvarkymo ataskaitą. Ataskaitoje Paslaugos teikėjas, be kitos informacijos, turi pateikti įvertinimą kiek užterštos teritorijos tvarkymo metu surinkta (išvalyta) išsiliejusių naftos produktų ir pridėti tai pagrindžiančius dokumentus (atliekų lydraščius, skaičiavimus, kt.).

2.9. Tvarkymo darbų eigoje Paslaugos teikėjas turi teikti Paslaugų pirkėjui tarpinius duomenis: atliekų lydraščius, atliekų svėrimo dokumentus, suvestinius duomenis. Paslaugos teikėjas turi suteikti Paslaugos pirkėjui galimybę dalyvauti sveriant atliekas.

2.10. Naftos dėmės, likusios surinkus naftos produktus nuo kieto paviršiaus (asfalto, betono ir pan.), turi būti apdorojamos juos skaidančiais preparatais.

2.11. Teikiant paslaugas turi būti naudojami Lietuvos Respublikoje leidžiami naudoti cheminiai ir biologiniai preparatai, kurie visiškai suskaido naftos produktus iki aplinkai nekenksmingų junginių, nekonsoliduoja naftos produktų ir neturi šalutinio poveikio aplinkai. Šių preparatų naudojimas turi būti suderintas su Paslaugų pirkėju, pateiktos naudojimo instrukcijos, saugos duomenų lapai.

2.12. Paslaugų teikėjas turi atkurti aplinkos būklę, rekultivuoti dėl likvidavimo darbų pažeistą dirvožemį ir, jei reikia, gilesnių sluoksnių gruntą, atkuriant prieš išsiliejimą buvusias kraštovaizdžio formas ar žemės lygį: papildomai atvežti, išlyginti ir sutankinti gruntą. Rekultivavimui naudojamo grunto užterštumas turi atitikti jautrių taršai teritorijų grupę, kuriai priskirta tvarkoma teritorija. Kai teritorija rekultivuojama atvežtiniu gruntu, turi būti pateikti grunto kilmės dokumentai. Žalia veja turi būti naujai pasėta, naudojant vejos žolių sėklas. Jei išsiliejimo vietoje buvo užteršta skalda, ji turi būti pakeista švaria uolienų skalda. Smulkintos statybinės atliekos negali būti naudojamos.

2.13. Su avarijos lokalizavimu ir likvidavimu susijusius dokumentus (aplinkos atkūrimo priemonių planą, avarijos vietos tvarkymo ataskaitą, kt.), kurie turi būti pateikiami aplinkos apsaugos institucijomis, teiks Paslaugos pirkėjas.

2.14. Suteikęs paslaugas, Paslaugų teikėjas turi pateikti Paslaugos pirkėjui avarijos likvidavimo metu parengtus dokumentus: avarijos vietos tvarkymo ataskaitą (2 egz. ir skaitmeninę laikmeną), paslaugų perdavimo-priėmimo aktą ir sąskaitą faktūrą. Jei ataskaita nebuvo rengiama Paslaugų pirkėjui turi būti perduoti avarijos metu surinktų ir tvarkytojams perduotų atliekų lydraščiai.

3. Avarijų lokalizavimo ir likvidavimo galimos vietos

3.1. Išsiliejimai gali įvykti karinėse teritorijose, kuriose saugomi bei išpilstomi naftos produktai, taip pat bet kurioje Lietuvos Respublikos teritorijos vietoje, kai naftos produktai išsilieja karinės technikos judėjimo metu, vykdant naftos produktų krovos, transportavimo ar laikino saugojimo veiklą.

3.2. Stacionarieji potencialios taršos šaltiniai – krašto apsaugos sistemos teritorijose esančios stacionarios degalinės ir kuro/degalų saugyklos. Degalinėse ir kuro/degalų saugyklose eksploatuojami 5-120 m³ talpos požeminiai ir antžeminiai rezervuarai. Saugomas kuras – benzinas, dyzelinis kuras, reaktyvinių variklių kuras JET A1.

3.3. Didžiausias galimas išsiliejimo šaltinis yra Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazės teritorijoje (Lakūnų g. 3, Šiauliai) esantys kuro rezervuarai. Didžiausio rezervuaro talpa – 1 000 m³. Saugomas kuras – reaktyvinių variklių kuras JET A1, aviacinis benzinas AVGAS 100 LL, benzinas, dyzelinis kuras.

3.4. Mobilieji potencialios taršos šaltiniai:

3.4.1. Krašto apsaugos sistemos bei pagal tarptautines sutartis veikiančių partnerių sausumos ir oro transporto priemonių ir karinės technikos judėjimas Lietuvos Respublikos teritorijoje, oro erdvėje, technikos dalyvavimas karinėse pratybose, operacijose bei mokymuose, saugoma, prižiūrima ir remontuojama karinė technika.

3.4.2. degalų ir kitų naftos produktų transportavimas į karinius vienetus ir skirstymas kariuomenės padaliniais. Degalai transportuojami 6-34 m³ talpos kurovežiais ar pakraunamais 12 m³ kontaineriais.

3.4.3. Kariniai orlaiviai, kurių bakuose gali būti nuo $1,2 \text{ m}^3$ iki 100 m^3 kuro.

Ekologė

PASLAUGŲ APIMTYS

Eil. Nr.	Avarių lokalizavimo/likvidavimo paslaugos	Mato vienetas	Pastabos
1	Avarių lokalizavimo/likvidavimo paslaugas atliekantys darbuotojai		
1.1.	Avarių lokalizavimo ir likvidavimo vadovas	val.	
1.2.	Avarių lokalizavimo ir likvidavimo mechanikas	val.	
2	Avarių likvidavimui naudojamos technikos ir įrangos paslauga		
2.1.	Vakuuminės auto cisternos naudojimas, minimali talpa 10 m ³ , įskaitant vairuotojo darbą	val.	
2.2.	Buldozerio naudojimas, įskaitant operatoriaus darbą	val.	
2.3.	Ekskavatoriaus naudojimas, įskaitant operatoriaus darbą	val.	
2.4.	Savivarčio užteršto grunto/skaldos transportavimui naudojimas, minimali talpa 10 m ³ , įskaitant vairuotojo darbą	val.	
2.5.	Gręžinių gręžimas grunto/požeminio vandens mėginiams paimti	m	
2.6.	NP išsiurbimas, naudojant NP siurbį (našumas ne mažiau kaip 10 m ³ /h)	val.	
2.7.	NP surinkimas, naudojant skimerį	val.	
2.8.	Naftos produktų-vandens emulsijos laikymas rezervuare	val.	
2.9.	Skysčio/vandens, reikalingo kietos dangos plovimui, laikymas rezervuare	val.	
2.10.	Medžių ir krūmų pjovimas	m ³	
2.11.	NP surinkimas su oro pūstuvu	val.	
2.12.	NP surinkimas, naudojant valtį (su varikliu)	val.	
2.13.	Paviršių, objektų plovimas nuo NP, naudojant aukšto slėgio purškimo įrangą	val.	
2.14.	Autonominio elektros generatoriaus apšvietimui ir įrangai naudojimas, apšvietimo įrangos naudojimas	val.	
3	Aplinkos būklės atkūrimo paslauga		
3.1.	Švaraus dirvožemio (smėlio) rekultivacija	m ³	

3.2.	Dolomito skaldos, skalda dengtos aikštelės atstatymas	m ³	
3.3	Vejų atstatymas žolių sėklomis	m ²	
4	Žalos aplinkai prevencinės priemonės		
4.1.	NP oksidacijai naudojami cheminiai preparatai	kg	įskaitant pristatymą
4.2.	Preparatai skatinantys biologinius NP skaidymo procesus (trąšos ir pan.)	kg	
4.3.	NP ploviklis (koncentratas skiedžiamas nemažesniu nei 1:20 santykiu) skirtas NP plovimui nuo kieto paviršiaus	litrai	
4.4.	Absorbcinė bona išsiliejusių NP apjuosimui ant vandens paviršiaus, hidrofobinė, skersmuo <130 mm, minimali NP absorbcija 10 litrų/kg)	m	
4.5.	Absorbcinė bona išsiliejusių NP apjuosimui ant vandens paviršiaus, hidrofobinė, skersmuo ≥130 mm, minimali NP absorbcija 10 litrų/kg)	m	
4.6.	Absorbcinė bona išsiliejusių NP apjuosimui ant vandens paviršiaus, hidrofobinė, skersmuo ≥200 mm, minimali NP absorbcija 10 litrų/kg)	m	
4.7.	Absorbciniai kilimėliai, hidrofobiniai, minimali NP absorbcija 10 l/kg	m ²	
4.8.	Hidrofobiniai, birūs absorbentai, skirti surinkti NP nuo kietų paviršių, minimali NP absorbcija 10 litrai/kg	kg	
4.9.	Hidrofobiniai, birūs absorbentai skirti surinkti NP nuo vandens paviršiaus, minimali NP absorbcija 10 litrai/kg	kg	
5	Atliekų utilizavimo paslaugos (įskaitant vėžimo išlaidas)		
5.1.	NP užteršto grunto utilizacija	tona	
5.2.	NP užteršto vandens utilizacija	tona	
5.3.	NP užterštų absorbentų utilizacija	tona	
5.4.	NP užterštos skaldos utilizacija	tona	
5.5.	Medienos, kurioje yra pavojingųjų medžiagų utilizacija	tona	
5.6.	NP užteršto dumblo utilizacija	tona	
6	Dokumentų rengimo paslaugos		
6.1.	Aplinkos atkūrimo priemonių plano parengimas	vnt.	
6.2.	Avarijos vietos tvarkymo ataskaitos parengimas	vnt.	

Pastaba: NP – naftos produktai